

ชื่อสมุนไพร เตย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pandanus*

amaryllifolius Roxb.

ชื่อสามัญ Pandan leaves, Fragrant pandan, Pandom wangi

ชื่อท้องถิ่น ใบส้มม่า (ระนอง), ส้มตะเลงเครง (ตาก), ส้มปู้ (แม่ฮ่องสอน), ส้มพอดี้ ผักแก้งเค็ง (ภาคเหนือ)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ใบเลี้ยงเดี่ยวลักษณะแตกออกเป็นพุ่มขนาดเล็ก ลำต้นเป็นข้อ ใบออกเป็นพุ่มบริเวณปลายยอด เมื่อโตจะมีรากค้ำจุนช่วยพยุงลำต้นไว้

ใบ เป็นใบเดี่ยวเรียงสลับเวียนเป็นเกลียวขึ้นไปจนถึงยอด ลักษณะใบยาวเรียวยาวคล้ายใบหอก ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ผิวใบเป็นมัน เส้นกลางใบเว้าลึกเป็นแฉ่ง ถ้าดูด้านท้องใบจะเห็นเป็นรูปคล้ายกระดูกงูเรือ ใบมีกลิ่นหอม

การนำไปใช้ประโยชน์

สารสำคัญที่พบในใบเตยประกอบไปด้วยน้ำมันหอมระเหย (essential oil) ซึ่งในน้ำมันหอมระเหยประกอบไปด้วยสารหลายชนิด เช่น เบนซิลแอซีเตต (benzyl acetate) และแอลคาลอยด์ (alkaloid) ลินาลิลแอซีเตต (linalyl acetate) ลินาโลอล (linalool) และเจอราโนอล (geraniol) และสารที่ทำให้มีกลิ่นหอมคือ คูมาริน (coumarin) และเอทิลวานิลลิน (ethyl vanillin)

สามารถนำมาทำเครื่องดื่มได้ เช่น น้ำใบเตย และปรุงแต่งอาหารอย่างขนมไทยให้มีกลิ่นหอม อร่อย และยังให้สีสันท่ารับประทาน เช่น ขนมลอดช่อง ขนมชั้น รวมไปถึงเค้ก หรือนำใบเตยมาทุบพอแตก นำไปใส่กันลึงถึงสำหรับนึ่งขนม หรือใช้รองกันหวดสำหรับนึ่งข้าวเหนียว จะทำให้มีกลิ่นหอม นอกจากนี้ยังสามารถใช้ใบเตยสดใส่ลงไปนึ่งน้ำมันที่ใช้แล้ว ตั้งไฟให้ร้อนแล้วค่อยตักใบเตยขึ้น จะทำให้น้ำมันไม่มีกลิ่นเหม็นหืน และยังสามารถนำมาใช้ทำเป็นทรีตเมนต์สูตรบำรุงผิวหน้าได้อีกด้วย

สรรพคุณทางยา

1. ช่วยรักษาโรคเบาหวาน ช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ลดความดันโลหิต
2. ช่วยป้องกันการแข็งตัวของหลอดเลือด
3. บำรุงหัวใจ
4. ใช้รักษาโรคหืด รักษาโรคหัด
5. ใบเตยสดนำมาตำใช้พอกรักษาโรคผิวหนังได้
6. ลดการกระหายน้ำ เนื่องจากใบเตยให้กลิ่นหอมหวาน และหอมเย็น เมื่อรับประทานน้ำใบเตยจะรู้สึกชื่นใจและชุ่มคอ

เอกสารอ้างอิง

พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์ และนิธิยา รัตนาปนนท์. (2565). ใบเตย. สืบค้น 19 เมษายน 2565, จาก <https://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/2624/pandanus-ใบเตย>
เมตไทย. (2563)เตย. สืบค้น 19 เมษายน 2565, จาก <https://medthai.com/เตย/>